

KESKI-SAVON JÄTEHUOLTO LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄ

Y-tunnus 2367681-2

Toimintakertomus ja tilinpäätös

01.01.2016-31.12.2016

Sisällysluettelo

<i>Jätteen hyödyntämisen uusi aikakausi</i>	3
<i>Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän organisaatio</i>	4
<i>Arvio tulevaisuuteen vaikuttavista merkittävistä riskeistä ja muista tekijöistä</i>	5
<i>Jäteneuvonta ja viestintä</i>	8
<i>Jätteenkuljetus</i>	9
<i>Riikinnevan jätelaitos</i>	10
<i>Jättemaksut</i>	10
<i>Investointien toteutuminen</i>	11
<i>Tulevaisuus</i>	11
<i>Investoinnit suunnitelmakaudelle 2017–2021</i>	12
<i>Tase</i>	13
<i>Tuloslaskelma</i>	16
<i>Rahoituslaskelma</i>	18
<i>Tuloslaskelmaosan toteutuminen</i>	20
<i>Allekirjoitukset ja merkinnät</i>	29
<i>Tilinpäätösmerkintä</i>	30

Jätteen hyödyntämisen uusi aikakausi

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymällä on takana yksi historian merkittävimmistä vuosista. Vuonna 2012 aloitettu hanke jätteenpolttolaitoksen rakentamiseksi Varkauden eteni ensi tulin kesällä 2016. Hanke lähti liikkeelle Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän johdolla.

Riikinvoima Oy:n toiminta lisää merkittävästi Riikinnevan alueen liikennöintiä ja tunnettavuutta. Keski-Savon Jätehuolto on osaltaan ollut vahvasti kehittämässä alueen saavutettavuutta ja parantamassa alueen olosuhteita tulevaisuutta silmällä pitäen.

Vuoden 2016 aikana toteutettiin merkittävä infrainvestointi. Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän yksityistie peruskunnostettiin kokonaisuudessaan. Kustannusarvio tien perusparannukseen oli noin miljoona euroa. Tiehanke toteutettiin yhdessä Riikinvoima Oy:n kanssa. Kustannusjako noudatti tien käyttöä tonnikilometri perusteisesti. Tie valmistui syksyllä 2016. Tien perusparannukseen saatiin Pohjois-Savon Liiton myöntämää EAKR-perusteista avustusta 488 840,00 euroa. Samassa yhteydessä tielle asennettiin katuvalaistus, valaisimiksi valittiin Led-valaistus.

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän talousarvioennuste laadittiin vuoden 2014 ja vuoden 2015 tammi-kesäkuun toteutuman pohjalta. Tulevista investointitarpeista huolimatta jätemaksuihin ei tehty korotuksia vuodelle 2017. Kuljetuskilpailutuksen, onnistuneen jätekiintiösijoituksen ja jätteen polttoon siirtymisen vuoksi yhtiöllä ei ole korotuspaineita jätemaksuihin.

Liiketoiminnan tuotot nousivat edellisvuoteen verrattuna 784 900,00 euroa. Liiketoiminnan tuotot olivat 5 851 992,45 euroa. Liikeylijäämä oli 1 247 662,62 euroa, ennen rahoituseriä, satunnaisia eriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja. Suurin osa kasvaneesta liikevaihdosta johtuu Riikinvoima Oy:n tuhkien vastaanotosta ja käsittelystä, sen osuus oli noin 470 000, euroa. Noin puolet tuloksesta menee Lassila & Tikanoja Oyj:n käsittelykuluihin, kun vaarallista jätettä sisältävät tuhkat käsitellään ja sijoitetaan vaarallisen jätteen kaatopaikalle. Osa liikevaihdon kasvusta tuli ylimääräisen jätteenpolttokiintiön myynnistä ja osa Riikinvoima Oy:lle tehtävistä konetöistä.

Kaatopaikan pakollinen jälkihoitovaraus sisältyy kirjanpitosäännösten mukaan tulososan kohtaan muut kulut. Pakollista varausta on tehty vuoden 2015 loppuun mennessä 750 000 euroa ja sen on arvioitu riittävän nykyisen käytössä olevan loppusijoitusalueen jälkihoitoon. Uutta jälkihoitovarausta tehtiin lisäksi 150 000 euroa suunnittelussa olevan ja tänä tai ensi vuonna toteutettavan loppusijoitusalueen jälkihoitoon.

Kiitän johtokuntaa, yhtymäkokousedustajia, henkilökuntaa ja sidosryhmien edustajia, hyvin sujuneesta ja tavoitteellisesta yhteistyöstä.

Jarmo Vepsäläinen
toimitusjohtaja

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän organisaatio

Liikelaitoksen yhtymäkokouksen jäsenet v. 2016

(jokaisesta jäsenkunnasta kaksi edustajaa)

Heinävesi:

- Laitinen Ilpo
- Räsänen Kristiina

Joroinen:

- Hytönen Hilikka
- Kuutti Väinö

Juva:

- Holm Tauno
- Jalonen Markku

Leppävirta:

- Havukainen Heikki S.
- Nykänen Pekka

Varkaus:

- Karvinen Eero
- Rothström Markko

Johtokunnan jäsenet 2016:

- Heinävesi:** Jauhiainen Osmo
Joroinen: Miettinen Petri
Juva: Pirinen Kaj
Leppävirta: Wright Virve
Varkaus: Lehtonen Arto
Esittelijä: Liikelaitoskuntayhtymän toimitusjohtaja

Llky:n toimitusjohtaja: Vepsäläinen Jarmo

**Kierrätys-
keskus**
EKO TORI

**Riikinnevan
jätekeskus**

**Jäte-
neuvonta**

*ostopalve-
lut kilpailu-
tus*

Kunnan Taitoa Oy:

- Jätehuollon asia-
kaspalvelu
- Jätehuollon talous-
hallinto-palvelut

**Jätteen
kuljetuspalvelut**

Henkilöstö

Liikelaitoskuntayhtymän palveluksessa oli vuoden vaihteessa kaksitoista vakituksessa työsuhhteessa olevaa henkilöä sekä kaksi määräaikaista ja erilaisin tukitoimin toteutetuissa määräaikaisissa työsuhhteissa kaksitoista henkilöä. Ekotorin toiminnassa oli kolme vakituista ja neljä määräaikaista, loput henkilöstöstä toimii jätehuollossa.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Johtokunta ja toimitusjohtajajohtaja vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimivuudesta.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan.

Sisäinen valvonta on osa jokapäiväistä toimintaa. Säännölliseen valvontaan kuuluvat mm. toiminnan ja toimintapoikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta ja laskutuksen jätetaksan mukaisuus. Sisäisestä valvonnasta on ohjeet, jotka johtokunta hyväksyi 5.9.2014.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, keväällä ja syksyllä.

Arvio tulevaisuuteen vaikuttavista merkittävistä riskeistä ja muista tekijöistä

Paikallinen asema yhdyskuntajätteen keräilyssä ja käsittelyssä takaa vakaan tulopohjan. Hinnoittelun pohjana on yleinen vastaavasta toiminnasta perittävä hintataso. Yhdyskuntajätteen määrä on yleensä seurannut talouden yleistä kehitystä ja viimeisen 20 vuoden aikana, vaihdellen noin 10 prosentin tarkkuudella 20 000 tonnin molemmin puolin.

Toiminta on pitkälläkin aikavälillä vakaata, eikä sisällä riskiä tulopohjan nopeasta vähenemisestä. Muuttuvat kustannukset vaihtelevat vuosittain melko vähän ja ovat ennakoitavissa työmarkkina- ja palvelusopimusten puitteissa.

Uusi hankintalaki astui voimaan 2017 alusta. Keskeisin kuntien asemaan vaikuttava kirjaus lakiesityksessä on niin sanotussa sidosyksikköasemassa toimivien yhtiöiden asema jatkossa. Sidosyksikön toimintaa koskevia vaatimuksia ollaan kiristämässä kansallisella tasolla EU-direktiivin vaatimukseen verrattuna.

Käytännössä tämä vaikuttaa esimerkiksi siihen, kuinka paljon kunnalliset jätehuoltoyhtiöt, sosiaali- ja terveystoimialalla toimivat yhtiöt sekä esimerkiksi tukipalveluja tarjoavat yhtiöt saavat myydä palvelujaan muille kuin niiden omistajille.

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän osalta lain muutos ei oleellisesti muuta toimintaa ja markkinaosuuksia johtuen vähäisestä markkinaehtoisesta jätteen määrästä. Markkinaehtoisesta jätteen määrää lasketaan lain mukaan porrastaen alaspäin nykyisestä 20 %:sta viiteen prosenttiin vuoden 2019 lopussa.

Taloudellisesti toimintaan vaikuttavat suurelta osin tulevaisuuden investoinnit ja mahdolliset lakimuutokset. Merkittävin muutos menojen osalta on verollisen jätemäärän väheneminen. Pelkästään vuoden 2016 aikana Keski-Savon Jätehuolto toimitti energiahyötykäyttöön Riikinvoima Oy:n jätteenpolttolaitokselle 6 700 tonnia jätettä.

Investointitarve voidaan jakaa pakollisiin investointeihin ja liiketoimintaa lisääviin investointeihin. Pakollisia tulevaisuuden investointeja seuraavien lähivuosien aikana ovat kaatopaikkatilavuuden lisääminen, tasausvesialtaan uudistaminen ja vanhojen kaatopaikkarakenteiden peittäminen. Liiketoiminnan laajentamiseen liittyvä investointi tulee olemaan jätteiden käsittelyalueen ja mahdollisen murskausaseman rakentaminen.

Osakkuusyhtiöt ja sidosryhmät

Riikinvoima

Vuoden 2016 syksyllä Riikinvoima Oy:n jätteenpolttolaitos aloitti jätteen energiahyötykäytön. Vuoden 2016 aikana Keski-Savon Jätehuolto toimitti polttoon menevää jätettä yhteensä 6 700 tonnia. Yhtiökohtainen jätekiintiö määräytyy omistusoikeuden suhteessa. Keski-Savon Jätehuolto Ilky:n omistusosuus Riikinvoima Oy:stä on 7,52 %. Keski-Savon Jätehuolto on pääomittanut Riikinvoima Oy:tä 1,85 milj. eurolla. Lainarahaa Riikinvoima Oy:n pääomittamiseksi otettiin 1.4 milj. euroa kiinteällä 0,928 prosentin korkokannalla. Laina-aika on kymmenen vuotta.

Riikinvoima Oy:n jätteenpolttolaitos alkuperäinen luovutusajankohta oli sopimuksen mukaisesti joulukuussa 2016. Erinäisistä syistä johtuen Riikinvoima Oy ei vastaanottanut laitosta vuoden 2016 loppuun mennessä. Jätteenpolttolaitos on kuitenkin ollut toiminnassa suunnitelman mukaisesti syksystä 2016 alkaen.

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymällä on jätteentoimitussopimuksen mukainen velvoite toimittaa voimalaitokselle 19 000 tonnia jätettä vuodessa. Keski-Savon Jätehuollolla ei ole ollut vaikeuksia toimittaa veloitteen mukaista jättemäärää. Alueeltamme kerättävä polttokelpoinen yhdyskuntajättemäärä on noin 15 000 tonnia, loput kiintiöstämme on myyty kolmannelle osapuolelle lyhytaikaisilla sopimuksilla.

Riikinvoima Oy:n ja Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä tekivät vuoden 2016 merkittävää yhteistyötä eri tavoin. Merkittävien yhteistyömuoto oli tuhkien kuljetus-, käsittely ja hyötykäyttö. Keski-Savon Jätehuolto käsitteli vuoden 2016 aikana noin 8 000 tonnia jätteenpolttolaitoksesta syntynyttä tuhkaa. Lisäksi yhteistyötä on tehty erilaisissa kone- ja henkilötyössä.

Riikinvoima Oy:n tuotanto vuonna 2016.

	Vastaanotettu jättemäärä(t)	Kaukolämmön tuotanto Varkauteen [MWh/kk]	Sähkön tuotanto [MWh/kk]
Elokuu	4336	2 459	382
Syyskuu	10 249	5 853	3 436
Lokakuu	5 669	9 628	2 102
Marraskuu	11 421	19 755	5 651
Joulukuu	12 369	23 672	8 303
YHTEENSÄ	44 044	61 367	19 874

Riikinvoima Oy:n omistus

Osakas	Osak- keet/kpl	Omistus- osuus %
Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä	188	7.52 %
Jätekukko Oy	395	15.80 %
Puhas Oy	277	11.08 %
Metsäsairila Oy	109	4.36 %
Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy	79	3.16 %
Ylä-Savon Jätehuolto Oy	129	5.16 %
Sammakkokangas Oy	59	2.36 %
Kainuun jätehuollon kuntayhtymä	79	3.16 %
Varkauden Aluelämpö Oy	1 185	47.40 %
Yhteensä	2 500	100.00 %

Ekotori

Ekotori on oma tulosityksikkönsä osana Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymää. Ekotorin oli vuoden 2012 loppuun osa Warkop Oy:ta. Keski-Savon Jätehuolto maksoi vuosittain tukea toiminnan ylläpitämiseksi, viime vuosina noin 50.000 euroa vuodessa.

Ekotorin liiketoiminnan tuotoiksi arvioitiin 207.000 euroa vuodelle 2016, ja kuluiksi laskettiin 266.000 euroa eli liiketulokseksi noin 59.000 euron alijäämä. Liiketoiminnan tuotot nousivat hieman korkeammiksi eli 227.000 euroon. Kulut olivat 28.000 euroa suunniteltua suuremmat. Alijäämää kertyi noin 67.000 euroa, kun se edellisellä vuonna oli noin 48.000 euroa. Tulosta rasitti 15.000 euroa arvioitua korkeammat henkilöstökulut, joka johtui muuttuneista palkkatukiperusteista ja myös tulot jäivät 10.000 euroa edellistä vuotta pienemmiksi. Tulosta voidaan pitää kuitenkin tyydyttävänä.

Ekotorin neljäs toimintavuosi oli melko haastava, mutta toiminta oli olosuhteisiin nähden hyvällä tasolla ja entistä näkyvämpää henkilöstön hyvän motivaation ansiosta. Toiminta tukee hyvin Keski-Savon Jätehuollon toimintaa, kasvattamalla osaltaan yleistä ympäristötietoisuutta sekä kierrättämistä.

Keski-Savon Jäte Oy

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on varautunut muuttuneeseen lainsäädäntöön valmistelemalla erillisen osakeyhtiön perustamista. Osakeyhtiö mahdollistaa toimisen kilpailuilla markkinoilla. Yhtiötä ei ole vielä rekisteröity. Yhtiö mahdollistaa erilaisia toimintamuotoja tulevaisuuden kehittämisessä ja palvelutarjonnassa. Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä omistaa perustettavan yhtiön 100 prosenttiseksi.

Lassila & Tikanoja

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymällä on sopimus Lassila & Tikanoja Oyj:n kanssa pilaantuneiden maiden ja vaarallisten jätteiden käsittelystä. Sopimusaika on enintään kaksitoista vuotta tai siihen saakka kun ympäristöluvan mukainen vaarallisen jätteen loppusijoitusalue täyttyy.

Lassila & Tikanoja Oy:n rakentama vaarallisten jätteiden loppusijoitusalue valmistui syksyllä 2016. Sopimuksen mukaan Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymällä olisi mahdollisuus lunastaa vaarallisen jätteen kaatopaikasta 30 prosenttia täyttötilavuudesta. Lunastuksen hinta määräytyisi suoraan rakennuskustannuksista. Keski-Savon Jätehuolto ei ole toistaiseksi käyttänyt lunastusoikeutta. Käyttöoikeussopimuksen mukaan Lassila & Tikanoja Oyj maksaa Keski-Savon Jätehuoltoliikelaitoskuntayhtymälle liikevaihtoon perustuvaa vuokraa maa-alueesta.

Jäteneuvonta ja viestintä

Neuvonnan vuosi oli edellisen vuoden tapaan vilkas. Vuoden aikana tapahtui isoja valtakunnallisiakin muutoksia jätehuoltokentällä; ns. orgaanisen jätteen kaatopaikkakielto tuli voimaan, Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy perusti kiireellä uutta ekopisteverkoston Suomeen ja luonnollisesti myös Keski-Savon Jätehuollon toimialueelle. Lisäksi Riikinvoima Oy:n Ekovoimalaitoksen rakentaminen ja sen vaikutukset alueelle ja asukkaiden jätehuoltoon tuottivat tavallista enemmän sekä kuntalaisten että median yhteydenottoja neuvontaan.

Pakkausten tuottajavastuu laajentuessa, valtaosa Keski-Savon Jätehuollon ekopisteistä siirtyi nopealla aikataululla osaksi valtakunnallista Rinki-ekopisteverkostoa. Alueelle saatiin asiakkaiden kauan toivomat muovien kierrätysastiat, joita käytettiin ahkerasti. Tästä seurasi keräysastioiden ylitäytymistä ja roskaantumista varsinkin keskeisimmillä Rinkipisteillä. RINKI Oy:n tiedotus alueella oli riittämätön ja erityisesti muovin kierrätys herätti asiakkaissa kysymyksiä ja epätietoisuutta, minkä seurauksena he ottivat yhteyttä jätehuoltoon ja -neuvontaan.

Vuoden aikana päivitettiin lajittelun opas-, luento- ja verkkomateriaalia vastaamaan uusia käytäntöjä ja julkaistiin uusi kotitalouksille suunnattu *Kodin Lajittelu*-opas. Opasta jaettiin jätehuollon toimialueen kaikkiin asuinkiinteistöihin sekä postitettiin keskeisiin asuintipaikkoihin kunnissa. Vilkkaan kysynnän seurauksena neuvojan vierailuluentoja ja opastuskäyntejä päätettiin keskittää isompiin tilaisuuksiin ja yleisötapahtumiin. Neuvonnalla oli infopiste mm. Maailman ympäristöpäivässä Ekotorilla, Takakonttikirppiksellä, Tarinoiden Taulumäki-tapahtumassa ja Jääveiston SM-kisoissa. Vuoden aikana neuvoteltiin myös liittymisestä Itä-Suomen jäteneuvonnan yhteistyöprojektiin, mutta koko projekti päättyikin lakkautettavaksi vuoden 2016 loppuun mennessä. Yhteistyötä jatketaan kuitenkin ilman projektiakin pienemmällä mittakaavalla.

Muutosvaiheessa, kun uudet toimintatavat ja palvelut hakevat vielä muotoaan, jäteneuvonta on ajoittain haasteellista: Yleisessä keskustelussa ja mediassakin näytti sekoittuvan helposti Keski-Savon Jätehuollon, Riikinvoima Oy:n ja RINKI Oy:n toiminnot sekä jätelainsäädännön aiheuttamat muutokset ja velvoitteet. Pitkäjänteinen valistustyö jätehuollon ja kierrätyksen perusasioista on edelleen erittäin tarpeellista. Ajoittain jäteneuvonnan resurssit eivät riitä kattamaan kaikkea kysyntää.

Jätteen hyötykäyttö

Biojätettä kerättiin viime vuonna noin 800 tn. Määrä on sama kuin edellisenä vuonna. Biojäte kompostoidaan Akonniemen kompostointilaitoksella.

Paperinkeräys Oy:llä on välikuormausasema Riikinnevan jätelaitoksella, jonne keräyskartonki kerätään. Keräyskartonkia on toimitettu Stora Enso Oyj:lle Varkauteen ja Correnso United Oy Ltd:lle, Poriin.

Riikinnevan jätelaitokselle vastaanotettu purkupuujäte on hakettu ja toimitettu Heinäveden Aluelämpö Oy:lle. Haketta tehtiin Riikinnevan jätelaitoksella noin 15.000 m³, josta toimitettiin Heinäveden Aluelämpö Oy:lle noin 10 000m³. Haketta on toimitettu myös Partaharjun Puutarhalle muutamia tuhansia kuutioita.

Tuhkien hyötykäyttö

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä teki kesällä 2016 sopimuksen Riikinvoima Oy:n tuhkien hyötykäytöstä, käsittelystä ja loppusijoituksesta. Sopimuksesta vastattiin yhdessä Lassila & Tikanojan kanssa. Sopimus oli koekäytön aikaisesta tuhkien käsittelystä, se päättyi 28.2.2017. Tuhkia käsiteltiin vuoden 2016 aikana yhteensä lähes 8 000 tonnia.

Riikinvoima Oy kilpailutti hankintalain mukaan tuhkien käsittelyn kahdeksi vuodeksi 1.3.2017 alkaen. Keski-Savon Jätehuolto osallistui tarjouskilpailuun perustettavan yhtiön (Keski-Savon Jäte Oy) ja Lassila & Tikanojan yhteistarjouksella. Tarjouskilpailun valintakriteeri oli halvin hinta. Tarjouskilpailun voitti Ekokem Suomi Oy, sopimus on voimassa kaksi vuotta. Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoksella on valmiudet osallistua seuraavaan kilpailutukseen.

Ekopisteet

Jätelain 47 §:n mukaan tuottajilla on ensisijainen oikeus ja velvollisuus järjestää vastuulleen kuuluvien käytöstä poistettujen pakkausjätteiden jätehuolto 1.1.2016 alkaen. Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy on sopinut kuluttajapakkausten keräyksen järjestämisestä neljän pakkausalan tuottajayhteisön kanssa ja on siten oikeutettu toteuttamaan tuottajavastuun mukaiset velvoitteensa. Seuraavat Tuottajayhteisöt ovat antaneet kuluttajapakkausten keräyksen RINKI Oy:n järjestettäväksi, Mepak-kierrätys Oy, Suomen Keräyslasiyhdistys ry, Suomen Kuitukierrätys Oy ja Suomen Uusiomuovi Oy,

Jätelain 66 §:n mukaisesti Rinki Oy kartoitti keräyspisteiden nykytilan sekä itsenäisesti valitsi ne pisteet, joissa se halusi suorittaa pakkausjätteen keräystä. Laatimansa kuluttajapakkausten keräyksen strategian mukaisesti Rinki Oy halusi vuokrata tai ostaa pisteitä. Keski-Savon Jätehuolloilta Rinki Oy vuokrasi 19 ekopisteeltä kartonki-, lasi-, ja metalliastiat.

Ser-romu

Ser-romua otettiin vastaan jätehuollon toimialueelta yhteensä 412 tonnia. Ekotorin osuus oli 233 tonnia ja Riikinnevan jätekeskuksen 179 tonnia.

Jätteenkuljetus

Meneillään oleva jätteenkuljetuksien sopimuskausi päättyi 31.3.2017. Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä kilpailutti jätteenkuljetuksen syksyllä 2016. Kilpailutus toteutettiin julkisen EU-kynnysarvot ylittävänä hankintana. Hankintailmoitus jätettiin Hilma-järjestelmään 12.8.2016. Tarjouskilpailussa hyväksyttiin osatarjoukset. Alue jaettiin kolmeen erilliseen kuljetusalueeseen; Joroinen-Juva, Varkaus-Heinävesi ja Leppävirta.

Tarjouskilpailussa osallistui viisi eri kuljetusyritystä, jotka kaikki täyttivät asetetut ehdot tarjouskilpailuun osallistumiselle. Joroinen-Juva alueelle valittiin Sihvari Oy, Varkaus-Heinävesi alueen Jätehuolto Laine Oy ja myös Leppävirran alueen urakoitsijaksi valittiin Sihvari Oy. Valintaperusteena oli halvin hinta. Kilpailutuksesta ei tehty valituksia. Uudet urakoitsijat aloittavat toiminnan 1.4.2017.

Riikinnevan jätelaitos

Loppusijoitettavaa kaatopaikkajätettä vastaanotettiin jätehuollon toimialueelta 16 800 tonnia, mikä on 1200 tonnia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Jätteistä loppusijoitettiin 11 106 tonnia. Riikinvoima Oy:n jätteenpolttolaitokseen toimitettiin poltettavaa jätettä 4 179 tonnia. Orgaanisen jätteenmäärä loppusijoitettavasta jätteestä on arvioitu olevan noin 8 300 tonnia, josta muoveja on 4 300 tonnia, kartonkia ja pahvia 600 tonnia, paperia 400 tonnia, puuta 800 tonnia ja biohajoavaa jätettä noin 2 200 tonnia, joka koostuu puutarha-, keittiö- ja muusta kuitupohjaisesta biohajoavasta jätteestä, kuten talouspaperista ja erilaisista kertakäyttökäyttötekstiileistä ja lumpuista.

Kaatopaikkarakenteissa ei havaittu vuoden aikana vaurioita tai sortumia. Syyssateiden aikaan kaatopaikan penkkateitä vahvistettiin tarkoitukseen sopivilla lievästi pilaantuneilla mailla. Käytössä olevassa loppusijoitusalueessa on tilavuutta jäljellä noin 36 000 m³. Kaatopaikkakelvottomia kuormia ei jätelaitokselle tarjottu vuoden aikana.

Vuonna 2016 jätelaitoksella kirjattiin n. 19 800 käyntitapahtumaa, josta pienasiakkaita oli n. 10 000.

Lassila & Tikanojan hallinnoimalle vaarallisen jätteen kaatopaikalle sijoitettiin jätteitä vuoden 2016 aikana noin 1 000 tonnia.

Käsittelykenttä oli koko vuoden vilkkaassa käytössä, sinne varastoitettiin väliaikaisvarastoon Riikinvoiman jätteenpolttolaitokselta syntynyt tuhka. Osa tuhkasta käsiteltiin ja siirrettiin vaarallisen jätteen loppusijoitusalueelle.

Jättemaksut

Yleinen taloudellinen tilanne ja seutukunnan asukaskasmäärän väheneminen ja kierrätyksen lisääntyminen on laskenut vastaanotettavia sekajättemääriä ja se saattaa vaikuttaa Keski-Savon Jätehuollon taloudelliseen kehitykseen pitemmällä aikavälillä. Vuodelle 2017 ei tehty jättemaksuihin korotuksia.

Kaatopaikan jälkihoito

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymällä on vastuu vanhojen kaatopaikkojen jälkihoidosta. Jätelaitoksen vaikutuksia pohja- ja pintavesiin sekä loppusijoitusalueiden suotoveden tilaa tarkkaillaan säännöllisesti. Pinta- ja pohjavesistä otetaan näytteet neljä kertaa vuodessa ja suotoveden koostumusta seurataan viikoittain. Tarkkailutulosten perusteella kaatopaikan vaikutus vesien tilaan on vähäinen.

Tasausaltaan suotovesi oli edellisvuosien tavoin väkevää suotovettä. Vuonna 2016 pumpattiin jätevettä Akonniemen puhdistamolle yhteensä n. 74 000 m³. Määrä on lähes sama kuin edellisenä vuonna.

Jätelaitoksen vaikutuksia pohja- ja pintavesiin sekä jätepenkan suotoveden tilaan tarkkaillaan säännöllisesti. Pinta- ja pohjavesistä otetaan näytteet neljä kertaa vuodessa ja suotoveden koostumusta seurataan viikoittain. Tarkkailutulosten perusteella kaatopaikan vaikutus vesien tilaan on vähäinen.

Investointien toteutuminen

Pohjois-Savon liitto myönsi Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymälle alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain perustella tukea Riikinnavantien perusparantamiseen. Hanke oli toteutettava vuoden 2016 loppuun mennessä.

Hankkeen kustannusarvio oli 977 680,00 euroa ja tuen määrä on 50 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

Tiehanke toteutettiin yhdessä Riikinvoima Oy:n kanssa. Kustannusjako noudatti tien käyttöä tonnikilometri perusteisesti. Tie valmistui syksyllä 2016. Tien perusparannukseen saatiin Pohjois-Savon Liiton myöntämää EAKR-perusteista avustusta 488 840,00 euroa.

Tien perusparantamiskustannukset olivat 1 002 605,00 euroa, joten Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän kustannuksiksi muodostui saadun avustuksen jälkeen 435 628,21 euroa. Riikinvoima Oy maksaa tonnikilometrien pohjalta sovitun kustannusjaon perusteella Keski-Savon Jätehuollon maksuosuudesta 79,2 prosenttia perusparannuskustannuksista.

Jätelaitoksen jätevesiviemärit kuvattiin Riikinvoima Oy:n jätevesijärjestelmien rakentamisen yhteydessä. Kuvauksissa ilmeni vaurioita ja painumia viemäreissä, joista osa oli aiheutunut Riikinvoima Oy maanrakennustöiden massojen siirroista ja varastoinnista ja osa oli vuosien saatossa syntyneitä rasitusvaurioita. Jätevesiviemärit uusittiin Riikinvoima Oy:n kanssa yhteisvastuullisesti lähes kokonaan.

Investointiin ei ollut ennakolta osattu varautua, mutta Riikinvoima Oy:n ja Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän tienperusparannussopimuksen mukaisen kustannusjaon jälkeen viemärien kunnostus voitiin sisällyttää varattuun määrärahaan. Kustannuksiksi muodostui yhteensä Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä osalta 112 216,00 euroa.

Tulevaisuus

Yhtiön tulevaisuus on vakaalla pohjalla. Seutukunnan asukasmäärän väheneminen ei ole näkynyt merkittävästi palvelujen myynissä. Kierrätyksen lisääntymistä pyritään vauhdittamaan eri tavoin, bioastioiden lisääntyneen käyttöönnotto ja sekajäteastioiden tyhjennysvälien pidentäminen edesauttaa kierrätyksen lisäämistä.

Henkilöstön mitoitus on huomattavasti pienempi kuin vastaavan kokoisissa jäteyhtiöissä. Henkilöstön toiminta- ja työkuultuuri on hyvää ja se on edesauttanut tuloksellista toimintaa. Nykyisellä henkilöstömitoituksella on tarkoitus jatkaa toimintaa. Kaatopaikkarakenteen tiivistämisen vähentyessä työtä riittää sorttiaseman hoitamisessa ja kunnossapidossa. Lisäksi kone- ja muita töitä on tullut Riikinvoima Oy:stä.

Yhtiömme valmistautuu uusien liiketoimintojen kehittämiseen.

Investoinnit suunnitelmakaudelle 2017–2021

Kaatopaikka

Riikinnevan alueen kehitys vaatii investointeja tulevaisuudessakin. Uuden kaatopaikan rakentaminen on edessä lähivuosina, lopullisia päätöksiä asiasta tehdään kun selviää haettavana olevan ympäristöluvan poikkeuslupahakemuksen päätös, joka on Itä-Suomen aluehallintoviraston käsiteltävänä. Ympäristölupapäätöksen myöntämisen jälkeen arvioidaan jäljellä oleva täyttötilavuuden riittävyys verrattuna vuoden 2017 aikana tarvittavaan täyttötilavuuteen. Suunnitelmat uuden kaatopaikan rakentamisesta ovat vi-reillä.

Sortiasema

Uuden jätelain mukaan kaatopaikalle ei sijoiteta enää orgaanista ainesta sisältävää jä-tettä. Vuoden 2017 alusta jätekeskukselle tehtiin pienerien lajitteluasema eli ns. sorti-asema. Jokaiselle jätejakeelle on erillinen sijoituspaikka, johon asiakkaat lajittelevat jä-te-eränsä jätekeskuksen henkilöstön opastamana, tätä varten jätekeskukselle palkattiin yksi määräaikainen työntekijä. Sortiaseman on sijoitettu toistaiseksi vapaana olevalle asfaltoidulle kentälle. Suunnitelmassa rakentaa tarvittaessa, tilavampi ja nykyaikainen sortiasema Riikinnevan alueelle. Sortiaseman rakentamista varten on jätetty rahoitus-hakemus Pohjois-Savon Liittoon.

Tasausvesiallas

Aluehallintoviranomaisen ja Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän kanssa on sovittu, että uusi tasausvesiallas rakennetaan vuoden 2018 syyskuun loppuun mennessä. Suunnitelman altaan rakentamiseksi pitää olla valmiina toukokuussa 2017. Nykyinen allas on louhittu kalliorakenteisiin. Uuden rakentamisella varmistetaan altaan tiiveys.

Murskauslaitos

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymä on jättänyt Pohjois-Savon Liittoon rahoitushakemuksen kookkaiden esineiden murskauslaitoksen rakentamisesta. Tarkoituksena on keskitetysti vastata useamman jäteyhtiön osalta kookkaiden esineiden murskauksesta ja käsittelystä. Jäteyhtiöiden ongelmaksi ovat muodostuneet palakooltaan isot kappaleet, jotka vaativat erillisen käsittelyn ennen polttolaitokselle vientiä. Nyt jokainen jäteyhtiö joutuu teettämään kappaleiden murskausta kaivinkoneilla.

Murskauslaitoksen investointipäätös edellyttää pitkäaikaisia sopimuksia muiden jäteyhtiöiden kanssa.

Nykyisellään Isojen kappaleiden ja rakennusjätteen seulontakustannus Keski-Savon Jätehuollolle on vuositasolla yli 100 000,00 euroa.

Tase

VASTAAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesirakenteet	172 393,00	172 393,00
Rakennukset	141 190,66	156 887,24
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 911 567,99	1 603 598,54
Koneet ja kalusto	14 638,05	37 130,06
Keskeneräiset hankinnat	0,00	15936,89
	<u>2 239 789,70</u>	<u>1 985 945,73</u>
SIIJOITUKSET		
Osakkeet ja osuudet	464 009,00	464 009,00
Muut lainasaamiset	1 391 163,00	1 391 163,00
	<u>1 855 172,00</u>	<u>1 855 172,00</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT	4 094 961,70	3 841 117,73
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 737 838,37	1 235 600,76
Muut saamiset	0,00	115 886,48
Siirtosaamiset	251 001,15	0,00
Saamiset yhteensä	1 988 839,52	1 351 487,24
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	1 234 505,60	910 405,88
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 223 345,12	2 261 893,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 318 306,82	6 103 010,85

VASTATTAVAA	2016	2015
Peruspääoma	1 894 147,00	1 894 147,00
Edell.tilikausien yli-/alijäämä	73 753,42	54 059,68
Tilikauden ylijäämä	14 978,54	19 693,74
OMA PÄÄOMA	1 982 878,96	1 967 900,42
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	517 682,58	557 525,77
VAPAAEHOISET VARAUKSET		
Investointivaraus	1 820 000,00	762 650,91
POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	2 337 682,58	1 320 176,68
PAKOLLISET VARAUKSET		
Kaatopaikan jälkihoito	900 000,00	750 000,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 050 000,00	1 190 000,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	140 000,00	140 000,00
Ostovelat	562 115,63	494 669,02
Muut velat	236 878,74	152 351,64
Siirtovelat	108 750,91	87 913,09
Lyhytaikainen	1 047 745,28	874 933,75
VIERAS PÄÄOMA	2 097 745,28	2 064 933,75
VASTATTAVA YHTEENSÄ	7 318 306,82	6 103 010,85

TASEEN LIITETIEDOT

Taseen loppusumma 7 318 306,82 euroa.

Lyhytaikaisten saamisten myyntisaamisiin sisältyy saamisia kaupungilta 17 092,44 euroa.

Ostovelkoja kaupungilta 99 166,02 euroa.

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2016	2015
Omavaraisuus, %	59,0	53,9
-Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä		
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	36,0	41,1
-Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun.		
Kertynyt yli (alijäämä), 1000 e	89	74
-Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina		

Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liikevaihto	5 817 124,04	5 020 474,08
Liiketoiminnan muut tuotot	6 901,50	877,15
Muut tuet ja avustukset	27 966,91	45 740,36
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	5 851 992,45	5 067 091,59
Materiaalit ja palvelut	-2 650 026,56	-2 437 225,52
Ostot tilikauden aikana	-314 603,02	-144 355,20
Palvelujen ostot	-2 335 423,54	-2 292 870,32
Henkilöstökulut	-678 075,08	-602 193,10
Palkat ja palkkiot	-541 753,84	-471 787,97
Henkilösivukulut	-136 321,24	-130 405,13
Eläkekulut	-114 170,90	-105 774,38
Muut henkilösivukulut	-22 150,34	-24 630,75
Poistot ja arvonalentumiset	-181 784,24	-218 996,30
Suunnitelman mukaiset poistot	-181 784,24	-218 996,30
Liiketoiminnan muut kulut	-1 094 443,95	-1 213 043,93
Muut kulut	-1 094 443,95	-1 213 043,93
LIIKETOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	-4 604 329,83	-4 471 458,85
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 247 662,62	595 632,74
Rahoitustuotot ja -kulut	-215 631,70	-215 778,52
Muut korko- ja rahoitustuotot	1 858,17	2 133,09
Korkotuotot	12,70	
Muut rahoitustuotot	1 845,47	2 133,09
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-217 489,87	-217 911,61
Muille maksetut korkokulut	-11 780,39	-8 587,35
Korvaus peruspääomasta	-189 414,71	-189 414,71
Muut rahoituskulut	-16 294,77	-19 909,55
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä ja varauksia	1 032 030,92	379 854,22
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 032 030,92	379 854,22
VARAUKSET		
Poistoeron vähennys	39 843,19	39 823,32
Vapaaehtoisten varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	-1 057 349,09	-400 000,00
Tuloverot	453,52	16,20
Tilikauden verot	0,00	-488,78
Aikaisempien tilik.tuloverot	453,52	504,98
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	14 978,54	19 693,74

LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄN TUOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2016	2015
Sijoitetun pääoman tuotto, %	24,4	15,4
-tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta		
	24,1	15,1
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		
-tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton		
Voitto, %	17,64	7,5
-tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-(ali)jäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos tunnusluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista		

Rahoituslaskelma

	2016	2015
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä (alijäämä)	1 247 663	595 633
Poistot ja arvonalentumiset	181 784	218 996
Rahoitustuotot ja -kulut	-215 632	-215 778
Tuloverot	454	16
Tulorahoituksen korjaukset (pakollinen varaus)	150 000	150 000
	<u>1 364 269</u>	<u>748 867</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-924 468	-433 920
Rahoitusosuudet investointimenoihin	488 840	
	<u>-435 628</u>	<u>-433 920</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	928 640	314 947
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Pääomalainojen lisäykset		-1 253 950
Antolainojen vähennykset		143 142
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-140 000	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 330 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-637 352	-204 039
Korottomien velkojen muutos	172 812	-9 287
	<u>-604 541</u>	<u>-213 326</u>
Rahoituksen rahavirta	-604 541	5 866
Rahavarojen muutos	324 100	320 813
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 234 506	910 406
Rahavarat 1.1.	910 406	589 593
	<u>324 100</u>	<u>320 813</u>

LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2016	2015
Kassan riittävyys (pv)	86,4	54
-Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla		
Quick Ratio	3,1	2,6
- Maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat.		
Tunnusluvun asteikko		
-hyvä 2, tyydyttävä 1-2, heikko: alle 1		
Current Ratio	3,1	2,6
- Käyttöpääoman suhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen.		
Tunnusluvun asteikko		
-hyvä, yli 1, tyydyttävä: 0-5, heikko: alle 0,5		

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Toteutunut				
	TA 2016	2016	Ta-Tot.2016	Muutos%	TP2015
Liikevaihto	5 154 526	5 817 124	-662 598	112,9	5 020 474
Liiketoiminnan muut tuotot	42 000	6 902	35 099	16,4	877
Muut tuet ja avustukset	0	27 967	-27 967		45 740
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	5 196 526	5 851 992	-655 466	112,6	5 067 092
Materiaalit ja palvelut	-2 551 609	-2 650 027	98 418	103,9	-2 437 226
Ostot tilikauden aikana	-225 316	-314 603	89 287	139,6	-144 355
Ulkopuoliset palvelut	-2 326 293	-2 335 424	9 131	100,4	-2 292 870
Henkilöstökulut	-683 430	-678 075	-5 355	99,3	-602 193
Palkat ja palkkiot	-537 100	-541 754	4 654	100,9	-471 351
Henkilösivukulut	-146 330	-136 321	-10 009	93,2	-130 842
Eläkekulut	-120 506	-114 171	-6 335	94,7	-105 774
Muut henkilösivukulut	-25 824	-22 150	-3 674	85,8	-25 068
Poistot ja arvonalentumiset	-195 000	-181 784	-13 216	93,2	-218 996
Suunnitelman mukaiset poistot	-195 000	-181 784	-13 216	93,2	-218 996
Liiketoiminnan muut kulut	-1 434 000	-1 094 444	-339 556	76,3	-1 213 044
Muut kulut	-1 434 000	-1 094 444	-339 556	76,3	-1 213 044
LIIKETOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	-4 864 039	-4 604 330	-259 709	94,66	-4 471 459
Liikevoitto(-tappio)	332 487	1 247 663	-915 176	375,3	595 633
Rahoitustuotot ja -kulut	-199 112	-215 632	16 520	108,3	-215 779
Korkotuotot	0	13	-13		
Muut rahoitustuotot	3 257	1 845	1 412	56,7	2 133
Muille maksetut korkokulut	-186 369	-11 780	-174 589	6,3	-8 587
Korvaus peruspääomasta	0	-189 415	189 415		-189 415
Muut rahoituskulut	-16 000	-16 295	295	101,8	-19 910
Voitto(tappio) ennen satunnaisia eriä	133 375	1 032 031	-898 656	773,8	379 854
Voitto(tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	133 375	1 032 031	-898 265	773,8	379 854
Tilinpäätössiirrot	0	-1 017 506	110 000		-360 177
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	0	39 843	-39 843		39 823
Vapaaehtoisten varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	0	-1 057 349	1 057 349		-400 000
Tuloverot	0	454	-454		16
Tilikauden verot	0	0	0		-489
Aikaisempien tilik.verot	0	454	-454		505
Tilikauden voitto(tappio)	133 375	14 979	-6 619	11,2	19 693

Rahoitusosan toteutuminen

	TA 2016	Toteuma 2016	Poikkeama
Toiminnan rahavirta			
Liikelylijäämä (alijäämä)	332 487	1 247 663	-915 176
Poistot ja arvonalentumiset	195 000	181 784	13 216
Rahoitustuotot ja -kulut	-199 112	-215 632	16 520
Tuloverot		454	-454
Tulorahoituksen korjauserät (pakollinen varaus)		150 000	-150 000
	328 375	1 364 269	-1 035 894
Investointien rahavirta			
Investointimenot		-924 468	924 468
Rahoitusosuudet investointimenoihin		488 840	-488 840
		-435 628	435 628
Toiminta ja investoinnit, netto	328 375	928 640	-600 265
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset			
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		-140 000	140 000
Muut maksuvalmiuden muutokset			0
Saamisten muutos muilta		-637 352	637 352
Korottomien velkojen muutos muilta		172 812	-172 812
Rahoituksen rahavirta		-604 541	604 541
Rahavarojen muutos	328 375	324 100	4 275
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.		1 234 506	
Rahavarat 1.1.		910 406	
		324 100	

Investointien toteutuminen

	Talousarvio 2016	Toteutunut tilikaudella	Erotus	Tp 2015
Projekti 9560				
Vesien hallinta		-112 216,00	112 216,00	-8 892,41
Projekti 9562				
Riikinnevantie		-323 412,21	323 412,21	-7 044,48
Menot		-812 252,21	812 252,21	
Tulot (rahoitusosuus)		488 840,00	-488 840,00	
Projekti 9560 käyttömaisuuudessa samalle projektille 9562 Riikinnevantie perusparannus (9010025-0)				
Osakkeet ja osuudet 8905				
Riikinvoima Oy				-417 983,00
Menot yhteensä		-924 468,21	924 468,21	-433 919,89
Tulot yhteensä		488 840,00	-488 840,00	
Menot/tulot netto		-435 628,21	435 628,21	-433919,89

Tilinpäätöksen liitetiedot

PERUSPÄÄOMA ja KOROT 2016

Peruspääoma on muodostettu liikelaitoskuntayhtymän aloittavassa taseessa 1.1.2011 Varkauden kaupungin liikelaitokselta siirtyvän omaisuuden perusteella siten, että peruspääoman suuruus vastaa siirtyvän omaisuuden arvoa. Peruspääoma jakaantuu jäsenkuntien kesken aikaisemmin määriteltyjen osuuksien mukaisesti (31.12.2010 tilanteen mukaan).

Kuntien peruspääomaosuudet jakautuvat seuraavasti:

		Peruspääoma	Korko 2016
Heinävesi	9,4 %	178 050,27	17 805,03
Joroinen	11,4 %	215 932,37	21 593,24
Juva	11,1%	210 250,76	21 025,08
Leppävirta	20,8%	393 982,64	39 398,26
Varkaus	47,3 %	895 930,96	89 593,10
		1 894 147,00	189 414,71

Liikelaitoskuntayhtymä suorittaa jäsenkuntien sijoittamalle pääomalle yhtymäkokouksen päättämän suuruisen koron.

Yhtymäkokous/pöytäkirja 8.12.2010 / 95

"Yhtymäkokous päättää, että jätehuollon liikelaitoskuntayhtymän peruspääoman korko on 10 %.

Peruspääoman korko lasketaan ilman ed.vuosien ja kuluvan vuoden yli/alijäämiä

	2016	2015
KONSERNITILIN YKSIKKÖTILIN KÄSITTELY (VARKAUDEN KAUPUNKI)	1 233 478,89	909 812,34
Konsernitilin yksikkötili esitetty yhtiön rahoissa ja pankkisaamisissa. Keski-Savon Jätehuolto Llky ei ole käyttänyt konsernitilin limiittiä 31.12.2016. Konsernitilin yksikkötilin luottoraja 100.000,00 euroa. (OP)		

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Tilintarkastus	3 326,74	3 982,83

PAKOLLISET VARAUKSET

Kaatopaikan jälkihoito/ympäristönsuojelu velvoite	900 000,00	750 000,00
Kaatopaikan jälkihoitovaraus tehdään 6-vuoden aikana. Varausta kirjataan 150 000,00 e vuosina 2011-2016 yhteensä 900 000,00 euroa.		

VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Investointivaraus 2011-2013 loppusij.alueet/laajennus (purettu liikavaraus)	0,00	122 650,91
Investointivaraus 2014 uudet loppusijoitusalueet	240 000,00	240 000,00
Investointivaraus 2015 uudet loppusijoitusalueet	300 000,00	300 000,00
Investointivaraus 2016 uudet loppusijoitusalueet	600 000,00	0,00
Investointivaraus 2015 sorttiasema/muut jätteenkäsittelyalueet	100 000,00	100 000,00
Investointivaraus 2016 sorttiasema/muut jätteenkäsittelyalueet	220 000,00	0,00
Investointivaraus 2016 murska-aseman rakennus	360 000,00	0,00
Yhteensä	1 820 000,00	762 650,91

POISTOERO (hanke 8562 kaatopaikka/läjitysalue)

Poistoerovaraus 2011-2013 loppusij.alueet/laajennus	298 084,98	298 084,98
Poistoerovaraus 2011-2013 loppusij.alueet/laajennus	299 264,11	299 264,11
Poistoeron tuloutus tulokseen poiston verran	-39 823,32	-39 823,32
Poistoeron tuloutus tulokseen poistojen verran	-39 843,19	0,00
Jäljellä poistoeroa 31.12	517 682,58	557 525,77

Kaatopaikan uuden läjitysalue valmistunut 1.1.2015.

Tilinpäätöksessä 2016 purettu tätä koskeva liikavaraus 122.650,91€. Poistoeroa tuloutetaan vuosittain kyseenomaisen kom-kohteen poistojen mukaisesti tuloslaskelmaan.

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

Pohjois-Savon Liitto, avustus Riikinnevantie	224 593,78	
Pohjola Vakuutus Oy, tapaturma ja ryhmähenkivakuutus 2016	12 343,96	
	236 937,74	

SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

Lomapalkkajaksotus	88 819,31	81 415,88
Ilmarinen, kuel maksut 12/2016	9 559,26	
	98 378,57	81 415,88

MUUT TASEEN ULKOPUOLISET VASTUUT JA SOPIMUKSET

	1 110 000,00	1 110 000,00
Riikinnevan jätelaitoksen luvan / toiminnan vakuus (5v)		
Nordea Pankki Suomi Oyj, Pohjois-Savon ELY-keskus		
Vakuuden päättymispäivä 31.12.2019		

KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET

Suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet

Rakennukset ja rakennelmat 15 v. tasapoisto

Koneet ja kalusto 5 v. tasapoisto

	2016	2015
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesirakenteet		
Hankintameno 1.1.	172 393,00	172 393,00
Lisäykset	0,00	0,00
Hankintamenojäännös 31.12.	<u>172 393,00</u>	<u>172 393,00</u>
Rakennukset		
Hankintameno 1.1.	156 887,24	172 576,04
Lisäykset		0,00
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	15 696,58	15 688,80
Hankintamenojäännös 31.12.	<u>141 190,66</u>	<u>156 887,24</u>
Kirjanpito saldo tase	141 190,66	156 887,24
Laskelma toteuma	-15 696,58	-15 688,80
Tase toteuma	-15 696,58	-15 688,80
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Hankintameno 1.1. Varkaus	1 603 598,54	1 747 040,36
Lisäykset	451 565,10	
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	143 595,65	143 441,82
Hankintamenojäännös 31.12.	<u>1 911 567,99</u>	<u>1 603 598,54</u>
Kirjanpito saldo tase	1 911 567,99	1 603 598,54
Laskelma toteuma	307 969,45	-143 441,82
Tase toteuma	307 969,45	-143 441,82
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1. Varkaus	37 130,06	96 995,74
Lisäykset		
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	22 492,01	59 865,68
Hankintamenojäännös 31.12.	<u>14 638,05</u>	<u>37 130,06</u>
Kirjanpito saldo tase	14 638,05	37 130,06
Laskelma toteuma	-22 492,01	-59 865,68
Tase toteuma	-22 492,01	-59 865,68

Keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1. Varkaus	15 936,89	0,00
Lisäykset	0,00	15 936,89
Siirto kiinteät rakenteet/laitteet	-15 936,89	0,00
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Hankintamenojäännös 31.12.	0,00	15 936,89
Kirjanpito saldo tase	0,00	15 936,89
Laskelma toteuma	-15 936,89	15 936,89
Tase toteuma	-15 936,89	15 936,89
Aineelliset yhteensä	2 239 789,70	1 985 945,73
Poistot yhteensä	181 784,24	218 996,30
Lisäykset yhteensä	435 628,21	15 936,89

KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET

	2016	2015
Sijoitukset		
Muut osakkeet		
Hankintameno 1.1.	464 009,00	46 026,00
Lisäykset, Riikinvoima Oy	0,00	417 983,00
Hankintamenojäännös 31.12.	464 009,00	464 009,00
Muut lainasaamiset		
Pääomalaina, Riikinvoima Oy	1 391 163,00	1 391 163,00
Sijoitukset yhteensä	1 855 172,00	1 855 172,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	4 094 961,70	3 841 117,73

TOIMINNAN LAAJUUTTA KOSKEVAT TUNNUSLUVUT

Talous ja tunnusluvut (1000e)	2016	2015
Liikevaihto, 1000€	5 817,0	5 020,0
Investoinnit, 1000€	436,0	433,9
Pysyvät vastaavat, 1000€	4 095,0	3 841,0
Oma pääoma, 1000€	1 983,0	1 968,0
Omavaraisuus %	59,0	53,9
Suhteellinen velkaantuneisuus	36,0	41,1
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000€	89,0	74,0
Henkilöstön määrä	13,0	11,0

Tunnusluku**Omavaraisuus, %**

-Omavaraisuus mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

-Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun

Kirjanpitokirjat, tositelajit ja säilytystapa

PÄÄKIRJA	ATK-TULOSTE
PÄIVÄKIRJA	ATK-TULOSTE
KÄYTTÖOMAISUUSLUETTELO	ATK-TULOSTE
RESKONTRALUETTELOT	ATK-TULOSTE
TASE-ERITTELYT JA LIITETIETOJEN ERITTELYT	PAPERI
TASEKIRJA	SIDOTTU

Kirjanpidon tapatumalajit:

ALKUSA	Alkusaldot
BUD	Talousarvio
MUIRO2	Muistiotositteet
KOMTOS	Käyttöomaisuus
PALKAT	Palkat
PANKKI	Pankki
JHL	LaskutusJHL
OSTOT	Ostolaskut
OMAKSU	Ostoreskontra, pankkimaksu

Säilytys:

Kaikki kirjanpidon tositemaineisto sekä kirjanpidon tulosteet säilytetään Rondon sähköisessä arkistossa.

Allekirjoitukset ja merkinnät

Yhtiön liikevaihto toimintavuonna 2016 oli 5 817 124,04 euroa. Yhtiön voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja on 1 032 030,92 euroa.

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän johtokunta esittää tilikauden tuloksenkäsittelystä seuraavaa:

1. Tehdään yhteensä 1 180.000,00 euron vapaaehtoinen varaus

- 600.000,00 euroa uudet loppusijoitusalueet
- 580.000,00 euroa muut jätteenkäsittelyalueet
- 220.000,00 euroa sortiasema
- 360.000,00 euroa murska-asema

2. Tilikauden ylijäämä 14 978,54 euroa, siirretään taseeseen oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Varkaudessa 14.3.2017

Arto Lehtonen
puheenjohtaja
Varkaus

Virve Wright
Leppävirta

Osmo Jauhiainen
Heinävesi

Petri Miettinen
Joroinen

Petri Miettinen vs.
Juva

Jarmo Vepsäläinen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Varkaudessa 13.4.2017

KPMG Julkishallinnonpalvelut Oy

Kati Nikunen

Kati Nikunen, JHT, KHT